



DET KONGELIGE  
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Jernbanedirektoratet  
Postboks 16 Sentrum  
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref  
22/2438-

Dato  
23. november 2023

## Supplerende tildelingsbrev nr. 9/2023 - endringer i statsbudsjettet for 2023 og videre arbeid med å etablere et helhetlig risikostyringssystem

Samferdselsdepartementet (SD) viser til tildelingsbrev for 2023 av 22. desember 2022 til Jernbanedirektoratet. I dette supplerende tildelingsbrevet tar departementet opp disse sakene:

- Budsjettildeling til Jernbanedirektoratet som følge av Stortingets behandling av Prop. 141 S (2022-2023) *Endringer i statsbudsjettet 2023 under Samferdselsdepartementet (tilskot til godstogselskap etter ekstremvêret «Hans»)*
- Tilbakemelding og føringer for videre arbeid med etablering og videreutvikling av det helhetlige risikostyringssystemet for jernbanesektoren

### 1. Budsjettildeling – ny, midlertidig tilskuddsordning til godstogsselskap

Stortinget behandlet den 16. november 2023 Prop. 141 S (2022-2023) *Endringer i statsbudsjettet 2023 under Samferdselsdepartementet (tilskot til godstogselskap etter ekstremvêret «Hans»)* og Innst. 41 S (2023-2024).

For Jernbanedirektoratet gjelder følgende bevilgningsendringer i 2023:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
(NY)	77	Tilskot til godstogselskap etter ekstremvêret «Hans» <i>kan overføres</i> , blir løyvd med.....	120 000 000

Postadresse  
Postboks 8010 Dep  
0030 Oslo  
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse  
Akersg. 59  
www.sd.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org.nr.  
972 417 904

Avdeling  
Bane-, plan og  
miljøavdelingen

Saksbehandler  
Herman Westrum  
Thorsen  
22 24 81 86

I samsvar med § 7 i Reglement for økonomistyring i staten stiller Samferdselsdepartementet bevilgningene på kap. 1352 post 77 til disposisjon for Jernbanedirektoratet i 2023. Det forutsettes at midlene benyttes i tråd med føringene i Prop. 141 S (2022-2023) og Innst. 41 S (2023-2024), og i tråd med prinsippene som følger av Stortingets bevilgningsreglement.

Ordningen vil dekke tap fra dagen brua kollapset, 14. august 2023. Ordningen skal dekke 95 pst. av tapene mottakere av tilskudd har hatt som følge av brukollapsen. Målgruppa for ordninger er godsoperatører som på tidspunktet for brukollapsen var tildelt ruteleier for å frakte gods på Dovrebanen og som har direkte tap som følge av kollapsen. Tap som følge av økte kostnader og reduserte inntekter skal regnes ut i tråd med retningslinjer fastsatt i statsstøtteregulverket. Jernbanedirektoratet vil få ansvaret for forvaltningen av den midlertidige tilskuddsordningen. Jernbanedirektoratets ansvar omfatter blant annet saksbehandling av søknader om støtte, vedtak, utbetaling og tilbakebetaling av tilskudd, oppfølging og kontroll. Jernbanedirektoratet blir gitt anledning til å avgjøre intervall for utbetaling for tilskudd.

## **2. Oppfølging av leveranse til oppdrag 19-2023**

Samferdselsdepartementet viser til supplerende tildelingsbrev nr. 3 for 2023 og oppdrag nr. 19-2023, samt tildelingsbrevet for 2023 og oppdrag nr. 9-2023. Jernbanedirektoratet ble i oppdragene bedt om å utvikle et helhetlig risikostyringssystem for jernbanesektoren. I leveransen til oppdrag 19-2023 av 31. oktober 2023 redegjør direktoratet konseptuelt for et system for vurdering og håndtering av risiko i jernbanesektoren.

Departementet ønsker med dette brevet å følge opp leveransen til oppdrag 19-2023. Samferdselsdepartementet legger til grunn at direktoratet etablerer det helhetlige risikostyringssystemet fra nyttår, at dette inkluderer innsatsfaktorene som er nødvendig for å forbedre togtilbudet, og at systemet videreutvikles i tråd med identifiserte behov og læringspunkter. På et overordnet nivå støtter departementet den konseptuelle skissen til hvordan et system for helhetlig risikostyring kan iverksettes. Departementet legger til grunn at Jernbanedirektoratets interne rutiner og arbeidsprosesser skal omfatte både risiko- og avvikshåndtering. Dette må også gjenspeiles i arbeidet med tiltakstrapp og rapportering.

En utfordring i jernbanesektoren er at risiko oppstår i skjæringsflaten mellom virksomhetenes operative utvikling av enkelttiltak og direktoratets strategiske planlegging og koordinering mellom tiltakene som samlet sett gir et godt togtilbud. Jernbanedirektoratet er statens koordinerende nav i produksjon av jernbanetjenester. Direktoratet skal utarbeide interne rutiner og arbeidsprosesser for å fange opp og behandle risiko knyttet til samtlige elementer som må være på plass for å sikre et godt reisetilbud for passasjerer og næringsliv, med særlig vekt på avhengigheter og sammenhenger mellom innsatsfaktorene.

I det videre arbeidet med å etablere og videreutvikle et helhetlig risikostyringssystem for jernbanesektoren ber Samferdselsdepartementet om at Jernbanedirektoratet:

1. Operasjonaliserer konseptet for et helhetlig risikostyringssystem som er beskrevet i besvarelsen av oppdrag 19-2023.
2. Følger opp og iverksetter tiltak i egen virksomhet for å bøte på utfordringene som er identifisert i forbindelse med GAP-analysen. Analysen peker bl.a. på at risikostyringen i direktoratet er fragmentert, og at systemer, rutiner og kultur må utvikles for å oppnå ønsket risikonivå.
3. Kartlegger dagens rapportering fra jernbaneaktørene og vurderer hva slags rapportering direktoratet anser som nødvendig for å få et mest mulig komplett bilde av risikoen i sektoren. Departementet legger til grunn at rapporteringen fanger opp forventet utvikling og risiko, og ikke bare status.
4. Pkt. 3 henger også sammen med direktoratets interne arbeid med å se avtalene mer i sammenheng. Direktoratet bør også vurdere hva slags arenaer dere trenger for å forankre risikobildet i sektoren, herunder gjennomgå dagens arenaer og ev. behov for nye/permanente møteplasser.
5. Vurderer om departementet skal varsles tidligere enn forslaget til tiltakstrapp legger opp til. Departementet skal alltid varsles om vesentlige avvik, og stiller spørsmålsteget ved om «nivå 4» slik det er skissert i tiltakstrappen blir for sent.

Videre legger departementet til grunn at vi har tett dialog om fremdriften i arbeidet.

Med hilsen

Marte Rønningen (e.f.)  
avdelingsdirektør

Herman Westrum Thorsen  
utredningsleder

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi  
Riksrevisjonen